

“Het Soester Cultureel peil 2008”

“Liever gezellig uit in Soest, dan Soest uit ! “

Op 19 september 2008 aangeboden aan de:

- Wethouder van cultuur, de heer T. Middelkoop
- Cultuurambtenaar Linda Visscher – Laanstra
- Deelnemers van de Stichting Cultuurplatform Soest

Bestuur
Stichting Cultuurplatform Soest

Inhoud

1. Enkele meningen over kunst en cultuur	p. 3
2. Achtergrond en werkwijze	p. 4
3. Omgeving en situatie waarin de Soester Cultuur zich bevindt	p. 5
4. Bevindingen uit interviews	p. 6
5. SWOT analyse cultuur Soest	p. 12
6. Advies m.b.t. vervolgstappen Culturele veld	p. 13
7. Advies m.b.t. vervolgstappen Gemeente Soest	p. 13
8. Concreet verzoek aan College en Raad	p. 13

1. Enkele meningen over kunst en cultuur

NRC: 12 juni 2007 **Bijna iedereen vindt kunst en cultuur belangrijk**

Amsterdam (ANP)- Bijna iedereen, 92% van de bevolking, vindt kunst en cultuur belangrijk. Dat valt op te maken uit een onderzoek onder meer dan 2.000 Nederlanders door bureau Motivaction. Voor ruim een kwart van de Nederlanders is cultuurdeelname echt belangrijk voor het persoonlijke leven.

De drijfveren voor mensen om aan cultuur deel te nemen zijn: ontspanning, inspiratie, expressie en het creëren van een aangename omgeving, aldus het bureau.

De zalen zouden avond aan avond vol kunnen zitten en ook bij musea zou het drukker worden, als de kunsttempels beter op de wensen inspeelden.

Ook is er grote belangstelling om zelf bezig te zijn: de helft wil wel eens een schildercursus doen, twee op de vijf willen wel eens op het podium klauteren om te spelen, te zingen en/of te dansen.

Het woordje kunst

Eerst dacht ik bij het woordje kunst alleen aan schilderijen,
die stilletjes gevangen zijn in lijsten aan de wand.

Ik vond dat zielig en ik wou een schilderij bevrij'en,
maar ach, ik mocht het zelfs niet eens beroeren met mijn hand.

Toen dacht ik bij het woordje kunst ook eens aan beeldhouwwerken,
die doodstil staan gevangen op een sokkel in de grond.

Ik heb een beeld gestreeld, maar of een steen een aai kan merken?

Ik weet niet eens of 't standbeeld zélf wel wist dat het bestond!

Nu denk ik bij het woordje kunst aan thuis en aan verhalen,
die opgeslagen liggen in een dichtgeslagen boek.

Ik kan er met mijn vinger en mijn ogen in verdwalen
en vind er soms een streling in als ik een streling zoek.

© Ted van Lieshout

Hoe groot is het belang van Cultuur voor een gemeente als Soest?

1. Cultuur zorgt voor individuele waardering en ontwikkeling
2. Cultuur emancipeert, integreert en bevordert sociale cohesie
3. Cultuur stimuleert toerisme
4. Cultuur is een economische factor

Cultuur is als balsem voor de innerlijke mens, ze maakt blij, ze prikkelt zinnen, ze reflecteert, maakt bewust, geeft energie, creatieve kracht en verbindt.

2. Achtergrond en werkwijze

In oktober 2002 werd het initiatief tot oprichting van de Stichting Cultuurplatform Soest genomen. Als doelstelling van de Stichting werden o.a. de volgende uitgangspunten vastgelegd:

	-----uitwerking-----
· Verbeteren van de communicatie en onderlinge samenwerking	+++
· Verbeteren van de communicatie en samenwerking met de gemeente	++
· Het adviseren en initiëren van activiteiten die voor de kunst en cultuur binnen Soest van belang kunnen zijn	++
· Het zo mogelijk jaarlijks organiseren van een cultuurfestival met een kunstmarkt	+++
· Met de gemeente werken aan een meerjarenbeleidplan t.b.v. de kunst en cultuur. (Kaderstelling Cultuurvisie 2004 - 2010)	++
· Komen tot de opzet van een cultureel servicebureau (cultuurpunt)	++
· Advisering m.b.t. een culturele website en een culturele ladder	++
· Verbetering van de promotie van de kunst en cultuur binnen de gemeente in het algemeen	++
· Het afstemmen van data m.b.t. uitvoeringen binnen de gemeente Soest	+/-
· Inventariseren van knelpunten bij accommodatie en de gemeente verzoeken deze op te lossen	- - -
· Samenwerkingsverbanden onderzoeken en bevorderen	+/-
· Opzet van een periodiek Cultureel Café, met interessante thema's en waar men elkaar kan ontmoeten	+/-
· Extra aandacht voor jongeren vanuit alle culturen	- -

Nu, na zes jaar, bestaat het Cultuurplatform uit 85 deelnemers, waarvan 51 organisaties (culturele stichtingen en verenigingen), 3 galleries, 28 individuele kunstenaars, alsmede 3 beeldend kunstenaars collectieven.

Het bestuur (allen vrijwilligers) van het Cultuurplatform houdt nauw contact met het culturele veld en alle betrokkenen hier omheen (w.o. de gemeente / de politiek / het bedrijfsleven etc.) en neemt de nodige initiatieven teneinde de kunst en cultuur binnen Soest (nog) beter te laten gedijen.

Werkwijze

De afgelopen twaalf maanden werden door het bestuur ook benut om op bezoek te gaan bij alle deelnemers van het Cultuurplatform. Specifieke vraagstelling hierbij was:

- Hoe gaat het met uw organisatie / kunstenaarswerk?
- Hoe kijkt U aan tegen het Cultuurplatform?
- Wat zijn de knelpunten die U ervaart bij de beoefening van cultuur?
- Wat zou het Cultuurplatform voor U kunnen doen?

Vrijwel de meeste organisaties zijn door het Cultuurplatform individueel bezocht. De beeldend kunstenaars zijn uitgenodigd voor een bijeenkomst in Artishock waaraan zo'n 25 kunstenaars gehoor hebben gegeven. Inmiddels zijn alle culturele organisaties door het Cultuurplatform geconsulteerd.

De vraagstelling was niet zozeer wat er allemaal goed gaat (er gaat veel goed), maar wat er beter kan, waar knelpunten liggen en waar kansen liggen om de cultuur binnen Soest verder te verbeteren.

Inzake knelpunten en suggesties ter verbetering moet worden opgemerkt dat oplossingen tot stand kunnen worden gebracht door:

- Zelfwerkzaamheid van de betreffende organisatie/kunstenaar
- Door binnen het culturele veld gezamenlijk te komen tot oplossingen
- De gemeentelijke politiek aan te spreken op haar verantwoordelijkheden
- Hulp in te roepen via derden waaronder het bedrijfsleven

Het Cultuurplatformbestuur beseft dat haar inzet tijdens deze inventarisatieronde niet gezien of vergeleken mag worden met die van een professioneel consultancy bureau.

Zij heeft echter geprobeerd zo veel mogelijk inzicht te verkrijgen omtrent de status van cultuur anno 2008 binnen Soest.

Daar waar wij in deze notitie de gemeente Soest noemen, wordt bedoeld: Soest en Soesterberg.

-

Vervolgstappen

- Op 1 september is het culturele veld gevraagd in "Onder Ons" bijeen te komen en de presentatie van het conceptrapport te beoordelen.
- Alle aanwezige deelnemers kregen op 1 september het concept uitgereikt. Niet aanwezigen kregen het concept toegezonden. Aan allen de vraag om eventuele suggesties en/of aanvullingen **vòòr 10 september** aan het secretariaat te e-mailen. (info@cultuurplatformsoest.nl)
- Mogelijke suggesties zijn, daar waar relevant, in het rapport verwerkt.
- Op 4 september is het conceptrapport met de cultuurambtenaar doorgesproken.
- Op 19 september is het rapport in haar definitieve versie aangeboden aan de Wethouder van Cultuur en de ambtenaar van Cultuur
- De pers is hiervoor uitgenodigd, waarbij een mondelinge toelichting werd gegeven
- In de tweede helft van september en de eerste helft van oktober zal een afvaardiging van het bestuur een ronde maken langs de politieke fracties om hen op de hoogte te brengen van de activiteiten van het cultuurplatform, waarbij de status van de cultuur in Soest tevens wordt toegelicht.
- De cultuurambtenaar zal het rapport tevens gebruiken voor de voorbereidingen om te komen tot een **herijking** van de Kaderstelling Cultuurvisie 2004-2010.
- Het cultuurplatform zal de knelpunten en aanbevelingen in deze notitie tevens gebruiken als startdocument teneinde de komende periode daadwerkelijke verbeteringen te kunnen (laten) realiseren.

3. Omgeving en situatie waarin de Soester Cultuur zich bevindt

De gemeente Soest kenmerkt zich historisch gezien als een dorp dat altijd al een grote diversiteit van bijzondere kunstenaars en culturele organisaties heeft voortgebracht.

Door haar centrale ligging, haar bijzonder karakter als lintdorp en haar schoonheid streken in heden en verleden vele kunstenaars in Soest neer. Hiernaast mag Soest zich verheugen in een aantal spraakmakende galeries.

Kunst en cultuur is ook in Soest van alle tijden. Het *Groot Gaesbeeker Gilde* of Sint Aechten Schuttersgilde heeft een eeuwenlange geschiedenis, terwijl inmiddels diverse koren en orkesten zich kunnen voorbereiden op hun 100 jarig bestaan.

Qua kunst en cultuur is er in Soest veel te doen en te zien. Toch is het nog zo dat vele Soester inwoners de kunst en cultuur binnen onze gemeenschap niet volgen en voor cultuur naar de grotere steden gaan.

De promotie van kunst en cultuur is ook een van de uitdagingen waaraan het Cultuurplatform met haar leden in nauwe samenwerking met de gemeente Soest en de media aan werkt.

Het Cultuurplatform ziet het als haar taak om, door het nemen van initiatieven, de cultuur op een positieve wijze onder de aandacht van de Soester bevolking en politiek te houden.

Hiervoor zijn er onder andere de afgelopen jaren diverse samenwerkingsprojecten opgezet, waaronder het jaarlijks terugkerend cultuurfestival, de culturele café-'s, de jaarlijkse Jac. van Looylezing etc.

Hiernaast adviseert het Cultuurplatform haar deelnemers en de gemeente daar waar mogelijk. Initiatieven worden genomen daar waar de Soester cultuur hier haar voordeel mee kan doen.

Denk hierbij aan adviezen op het gebied van samenwerkingsprojecten, subsidie-aanvragen en initiatieven m.b.t. een cultureel Grand Café, de herinrichting van de vliegbasis, deelneming aan het Toeristisch Platform Soest, cultuureducatie, contacten met omliggende gemeenten en provincie.

De samenwerking met en de steun vanuit het Cultuurpunt wordt door het Cultuurplatform als waardevol ervaren. Onderling vindt regelmatig afstemming plaats.

Het cultuurpunt draagt zorg voor een daadwerkelijke promotie van de kunst en cultuur binnen Soest.

4. Bevindingen uit interviews

Belangrijkste conclusies

Culturele organisaties

Belangrijkste conclusie uit de door het Cultuurplatform Soest gehouden interviews is dat in grote lijnen mag worden vastgesteld dat de culturele organisaties over het algemeen redelijk **tevreden zijn en goed gedijen** in de Soester gemeenschap. **Wel dienen de uitvoerings-accommodaties en basisfaciliteiten meer op peil te worden gebracht.**

Beeldend kunstenaars

De conclusie omtrent tevredenheid gaat minder op voor de Soester beeldend kunstenaars. Veel beeldende kunstenaars ervaren **problemen op het gebied van accommodatie en expositiemogelijkheden**. (zie hiervoor pagina 14)

Bevindingen bij culturele organisaties

a) Accommodaties & basisfaciliteiten grotere instellingen

De grotere cultuuraanbieders hebben allemaal hun eigen gebouw of locatie. Over het algemeen zijn ze ook tevreden met hun ruimte.

Aanpassingen en/of uitbreidingen van de ruimte zijn bij een paar instellingen wenselijk om hun aanbod verder uit te kunnen breiden. Voor wat betreft knelpunten noteerden wij o.a.:

- **Oude Kerk**, tochtsluis, toiletvoorziening, audio, vleugel, voorbereidingsruimten, garderobe
- **Cabrio**, Onderhoud zitgedeelte, mobiele publieksoverkapping. (als knelpunt wordt ook ervaren: professioneel beheer, garantiefonds t.b.v. grotere producties, veilige oversteek vanaf parkeerplaats)
- **Museum Oud Soest**, Willen meer naar een multifunctioneel gebouw waarin ook kan worden getrouwd, recepties worden gegeven en beperkte catering t.b.v. bezoekers mogelijk is.
- **Artishock**, sterk en historisch gebonden aan “hun” gebouw, waardoor activiteiten elders niet gepropageerd worden. Knelpunt is de beperkte toegankelijkheid (voor hen die slecht ter been zijn, de lift bevindt zich in het museum in plaats van Artishock. Beperkte mogelijkheden om een kwalitatief goede sanitaire voorziening te creëren. Door geluidsoverdracht via ventilatiesysteem, beperkte gelijktijdige gebruiksmogelijkheid van beschikbare ruimten. De intensiteit van het filmhuis vraagt om uitbreiding professionele kracht (als extra knelpunt: telefoonafhandeling filmhuis, beperkt aantal plaatsen)
- **Kunstencentrum Idea**, Geen eigen foyer met grand café functie, beperkte theatercapaciteit, externe uitstraling en (decentrale) ligging, gemiste kans door de gemeente Soest voor het betrekken van de Johanneskerk bij Idea, behoeftes/mogelijkheden digitaal eiland worden onderzocht.

- **VVV**, kampt met ruimte gebrek
- **Paleis Soestdijk**, Tijdelijke expositie (3 jaar), Gebouw kan geen grotere groepen tegelijkertijd aan. Cultuurplatform onderhandelt over een slotexpositie: “Kunst op Koninklijke bodem”
- **Militaire museum**, Veel bezoekers en scholen. Gaan t.z.t. verhuizen naar vliegbasis
- **PVO gebouw**, Grote parkeeroverlast voor buurtbewoners
- **Odeon gebouw**, Parkeerproblemen, oefenruimte is te klein, uitvoeringsruimte Officierscasino te duur.
- **Kunststichting Hazart (De Hazelaar)**, Beveiligingsproblematiek moet worden opgelost, gemeentelijk park moet worden onderhouden
- **Muziekschool Soest**, Eigen uitvoeringzaal is niet geschikt.

b) Overige accommodaties & basisfaciliteiten t.b.v. beoefening

Alle organisaties hebben de beschikking over oefen accommodaties en zijn hier over het algemeen redelijk tevreden over. Knelpunten worden bij enkelen ervaren op het gebied van: akoestiek, grote repetitieruimte, opbergruimte

c) Overige accommodatie & basisfaciliteiten t.b.v. uitvoeringen

De meeste organisaties ervaren dit als een wezenlijk probleem. Binnen Soest zijn er praktisch geen uitvoeringslocaties voor meer dan 100 bezoekers, tenzij men gebruik wil maken van kerkgebouwen. (Theater Idea heeft max. 136 plaatsen)

Veel culturele organisaties in Soest pleiten voor een gezellig theater voor zo'n 200 à 250 bezoekers met grand café/foyer functie en diverse oefenruimten op een centrale plaats binnen Soest. (mogelijke realisatie van de bibliotheek & kunsten-centrum Idea in het maatschappelijke hart van Soest bijv. op de locatie van het Politiebureau en sporthal Beukendal. (op loopafstand van het gemeentehuis, waardoor het gebouw ook voor gemeentelijke doeleinden, zoals recepties en vergaderingen kan worden gebruikt. Door deze verplaatsing zou winkelcentrum de Tamboerijn ook kunnen uitbreiden) De gemeente Soest wordt gevraagd hiervoor een toekomstvisie te ontwikkelen.

De gemeente Soest zou kunnen nagaan in hoeverre haar Raadzaal meer beschikbaar kan komen voor mooie uitvoeringen die daar passend in zijn. Hiervoor zouden de faciliteiten, m.n. een vleugel, op orde moeten worden gebracht. (veel gemeenten stellen de raadzaal ter beschikking / o.a. Hilversum d.m.v. “De raadzaalconcerten”)

De accommodaties (incl. kerkgebouwen) die een redelijk aantal belangstellenden kunnen herbergen hebben inmiddels hun huurtarieven dusdanig verhoogd dat het financiële risico voor een uitvoering niet gedragen kan worden door de amateur organisaties. (veelal tussen de 360 en 500 Euro per dagdeel) De Interculturele gemeenschap maakt overigens nauwelijks of geen gebruik van andersgezinde kerkgebouwen!

De huurcompensatieregeling welke door het Cultuurplatform bij de gemeente is aangevraagd zou soelaas kunnen bieden daar men dan een beroep op dit fonds zou kunnen doen en 50% van de huurkosten krijgt vergoed. Tevens zal de bezetting van deze locaties toenemen.

Accommodatie voor uitvoeringen dienen ook voorzien te zijn van de juiste akoestiek, geluidsinstallatie, podiumverlichting en een behoorlijke vleugel. Hieraan ontbreekt het ook meestal, waardoor de organisatie ook deze belangrijke middelen moet inkopen. De gemeente zou kunnen nagaan in hoeverre deze apparatuur/instrument op belangrijke locaties met haar steun ter beschikking zou moeten komen. (mogelijk opnemen binnen de huurcompensatieregeling specifiek tbv huur apparatuur/instrument bij een contractant)

Zo mogelijk zou apparatuur en specifieke instrumenten door het cultuurpunt met steun van diverse subsidiefondsen en ondernemersdonaties aangeschaft kunnen worden, waardoor deze voor een redelijk bedrag aldaar door het culturele veld kunnen worden afgenomen.

Accommodaties dienen ook te beschikken over toiletvoorzieningen, kleedruimten en rust- inspeelruimten. Hiernaast moet de mogelijkheid aanwezig zijn een bescheiden catering te kunnen exploiteren waarvoor keukeninrichting beschikbaar is, waardoor de sociale ontmoeting na afloop van een voorstelling kan plaatsvinden.

Accommodaties zullen voldoende verwarmd moeten kunnen worden zonder dat dit geluidsoverlast veroorzaakt. (Oude Kerk)

Tevens zou een muziektent (Gildetent?) in de zomermaanden (mei t/m september) een vaste plek moeten krijgen waar culturele organisaties haar uitvoeringen kunnen geven. Te denken valt aan een plek naast de Oude Kerk of straks voor grand café de Lindenhof.

De gemeente zou m.b.t. bovenstaande punten het voortouw moeten nemen door het beschikbaar stellen van middelen hiervoor.

*) **Bijzonder punt** van aandacht betreft de accommodatieproblematiek in Soesterberg. Cultuur is juist in zo'n hechte en kleine (deel)gemeenschap als Soesterberg van groot belang. Mogelijkheden voor repetitieruimte en goede accommodatie voor uitvoeringen zijn vrijwel weggevallen of onbetaalbaar geworden. (Dorpshuis, Officierscasino)
Daar naar verwachting Soesterberg de komende jaren ook qua inwonersaantal zal groeien is het van groot belang deze voorzieningen op korte termijn op peil te brengen.

d) Subsidie verordeningen gemeente Soest

Het blijkt dat de organisaties doorgaans niet echt goed op de hoogte zijn van de mogelijkheden voor subsidie.

Het is van belang dat de subsidie verordeningen meer pro-actief vanuit het gemeentelijk apparaat zouden moeten worden aangepakt. De gemeente zou er goed aan doen de betrokkenen minimaal eenmaal per jaar schriftelijk te wijzen op de mogelijkheden.

Bij het cultuurpunt zou een subsidie helpdesk kunnen komen, waar het culturele veld terecht kan. Op de website van het cultuurpunt zou een rubriek kunnen komen omtrent subsidies en veel gestelde vragen met antwoorden.

Hiernaast zou de betrokken gemeentelijke ambtenaar, alvorens er een advies aan het College wordt gegeven, bij gerezen twijfel eerst in contact kunnen treden met de aanvragende partij om na te gaan hoe deze aanvraag meer kans van slagen krijgt.
Ingeschreven Soester culturele organisaties zouden, ongeacht het aantal inwonende uitvoerenden, bij gebleken voldoende inzet/uitvoeringen binnen onze gemeente een volledig beroep moeten kunnen doen op de gemeentelijke subsidieregelingen.

e) Cultuurbeleid gemeente Soest

Alhoewel de aandacht vanuit de gemeente voor cultuur de laatste jaren is toegenomen, wordt het gemeentelijk cultuurbeleid door enkele organisaties toch nog ervaren als enigszins:

1. afstandelijk (m.n. de echte aandacht en interesse vanuit de ambtelijke top wordt gemist)
2. bemoeizuchtig (in sommige details)
3. te weinig inspirerend /stimulerend
4. financieel nogal behoudend (zie ook "note" op pagina 17)

f) Onduidelijkheid culturele rolverdeling in Soest

Opvallend signaal is dat de geïnterviewden vaak niet weten wie nu wat doet op het gebied van cultuur.

Zo hebben wij in het gemeentehuis een cultuur ambtenaar, een ambtenaar voor Idea en voor de 1% regeling beeldende kunst.

In de professionele organisatie van het Kunstencentrum Idea een cultuurconsulent en het cultuurpunt. Hiernaast hebben wij in Soest een professionele VVV.

Last but not least, de vrijwilligersorganisaties: Stichting Cultuurplatform Soest, Stichting Cultuurfestival Soest en een cultuurprijs commissie.

Het cultuur platform heeft zo veel mogelijk duidelijkheid trachten te geven in haar ronde langs haar deelnemers.

g) Externe communicatie / promotie

Zoals reeds eerder aangegeven is het cultuurplatform positief omtrent de promotionele steun vanuit het cultuurpunt. In toenemende mate wordt vanuit het cultuurpunt gewerkt aan de promotie en advisering voor het culturele veld.

Vrijwel alle betrokkenen zijn enthousiast over de mogelijkheid te adverteren op de evenementenborden in Soest. Inzake Soesterberg zal moeten worden nagegaan in hoeverre de informatieborden meer kunnen worden ingezet.

Mogelijkheden voor een (nog) groter lettertype verder te onderzoeken.

Veel organisaties hebben geen (goede) website. Het cultuurplatform wijst hen op de mogelijkheden via het cultuurpunt en het vrijwilligersloket en/of via de huisleverancier van het Cultuurplatform. Hierdoor zijn diverse organisaties nu met het opstarten van websites bezig.

De culturele ladder en de kalender in de (Soester) krant wordt gezien als een belangrijk promotie middel.

Men zou de culturele ladder, naast de ophangpunten, ook per e-mail aan geïnteresseerden moeten gaan verspreiden.

De PR via de plaatselijke medio verloopt goed. De regionale media daarentegen (A.D. en G&E) geven meer de voorkeur aan publiciteit vanuit de grotere steden.

Radio Soest verleent veel medewerking m.b.t. publiciteit! De culturele organisaties zouden zelf ook meer in contact moeten treden met de redactie van Radio Soest!

Naast de bestaande culturele agenda zou een maandelijks inlegagenda in de krant huis aan huis een belangrijke promotie kunnen betekenen. De gemeente zou hier een proef voor kunnen opstarten.

Afstemming en mogelijke samenwerking van het Cultuurpunt en de VVV zou onderzocht moeten worden.

h) Cultuurdeelname/bereik

Een verdere en haalbare uitwerking van een vorm van de 100 stoelenregeling (Middelkoop) ziet men o.a. als een positieve bijdrage het cultuurbereik te vergroten.

Het Cultuurpunt zou meer deelname en bereik kunnen bewerkstelligen door het nemen van meerdere initiatieven waarbij samenwerking met het culturele veld plaatsvindt. (cultuur in de wijk/ een zomer cultuurkampweek voor kinderen, etc.) De eerste wijkinitiatieven worden op dit moment reeds door het cultuurpunt opgestart.

Het cultuurpunt zou aanwezig moeten zijn bij de gemeentelijke nieuwkomers bijeenkomst. Het jaarlijkse cultuurfestival wordt als een van de belangrijkste mogelijkheden gezien het enthousiasme voor kunst en cultuur binnen Soest te versterken.

De cultuurconsulent kan een belangrijke coördinerende functie m.b.t. de opzet en uitvoering van het Cultuurfestival bekleden.

i) Leden aanwas culturele verenigingen

Veel culturele verenigingen en met name de koren, orkesten en toneelverenigingen hebben problemen met aanwas van nieuwe en jongere leden. Meerdere optredens per jaar in goede locaties binnen Soest, w.o. het cultuurfestival, optredens in de wijk, en optredens in samenwerkingsverbanden kunnen bijdragen aan de aanwas van geïnteresseerden.

j) Kunst- en cultuureducatie jongeren (via scholen)

Structureel aandacht voor muziekonderwijs en onderwijs van meerdere kunst disciplines, zoals dans, theater, beeldende en literaire kunst op basisscholen wordt door het Cultuurplatform als uiterst belangrijk ervaren. Voorkomen moet worden dat meerdere generaties jongeren hun gevoel en betrokkenheid voor (het maken van) kunst verliezen.

Diverse culturele instellingen geven het belang aan voor cultuureducatie.

Met name, de Muziekschool, Museum Oud Soest, Idea, St. Stijlconcerten houden zich op dit vlak bezig.

De regiefunctie en stimulatie vanuit de gemeente Soest is hierbij belangrijk.

Het Cultuurplatform neemt hiervoor o.a. zitting in de lokale werkgroep.

k) Doelgroepenbeleid m.b.t. jongeren

Binnen de gemeente Soest vindt actieve of passieve deelname aan cultuur met name plaats door 40 + ers. Het cultuurbeleid zou ook meer aandacht moeten hebben voor een variatie van kunst en cultuur voor de jongeren. De gemeente zou hierbij samen met de cultuurconsulent en het cultuurplatform meer een aanjaagfunctie kunnen vervullen. Denk hierbij aan initiatieven m.b.t. een cultureel jongerencentrum waarin een diversiteit van mogelijkheden zoals, een jongerenatelier, popworkshops, game-creation, jongerentoneel en dans, jongerenkunstmanifestaties etc.

Ook zou i.s.m. de Stichting Balans en of Artishock gekeken kunnen worden naar een culturele zomerweken op de kinderboerderij en/of Artishock. (het project Podium Battle / See & Do kan hierbij ook als aanjaagproject dienst doen)

L) Aandacht voor cultuur historische waarden

De gemeente zou meer ondersteuning kunnen geven om de cultuur historische waarden binnen Soest op peil en onder de aandacht te (laten) brengen van de Soester bevolking en recreanten / toeristen. Denk hierbij aan nauwe samenwerking met de Historische Vereniging voor de opzet van een cultuur historisch park. Hierbij kan gedacht worden aan een samenwerk-

ing tussen Museum Oud Soest, Historische vereniging Soest, Stichting De Windhond. Of door een mogelijke samenwerking met Landgoed De Paltz.

Voorbeelden hiervan zijn met groot succes te zien in Hoorn, Enkhuizen, openluchtmuseum Arnhem etc.

m) Kunst & culturele uitstraling gemeente Soest (ook economisch aantrekkelijk!!)

De gemeente Soest zou er goed aan doen de kunst en culturele potentie binnen Soest meer gemeentelijk en regionaal uit te buiten door deze meer structureel en ruimhartiger te ondersteunen.

Hierdoor zullen specifieke evenementen en samenwerkingsprojecten ook meer allure en uitstraling kunnen krijgen. Samenwerking met de toeristische en recreatieve sector is hierbij van belang. (zie voorbeelden in o.a. de gemeenten Bergen aan Zee, Ootmarsum, etc.)

Hierbij kan o.a. gedacht worden aan:

De drie jaarlijkse gemeentelijke Rinke Tolmanprijs
De jaarlijkse Jac. van Looyezing
Het jaarlijkse cultuurfestival
De jaarlijkse kunstroute “Kunst bedrijven” op de grachten
De ambachtenmarkt
De beeldenfietsroute door Soest
De Soester atelierroute
De Vredesbeeldentuin op de vliegbasis

Maar ook aan nieuwe initiatieven, zoals een jaarlijkse culinaire kunstmanifestatie op de FC Kuypersstraat

n) Architectuur en kunst

Inzake ruimtelijke ordening, volkshuisvesting en stedelijke vernieuwing vraagt het cultuurplatform speciale aandacht voor architectonische schoonheid die de gemeente Soest de komende decennia een bijzondere uitstraling geeft en waar het leef- en woonklimaat voor haar inwoners in sociaal, maatschappelijk en cultureel opzicht optimaal is.

Een van de onderscheidende en succesvolle architectonische bouwwerken (woningen, o.a. voor ouderen) is te zien in s’-Hertogenbosch onder de naam “Haverleij”.

(zie ook: www.haverleij.nl)

Via landschaparchitectuur (landmark!), kan kunst in de openbare ruimte verder tot ontwikkeling worden gebracht. (gebruik van bos en duinen, heide, rivier De Eem en weilanden)

o) Beelden in de open ruimte / 1% regeling

De gemeente wordt gevraagd een standpunt in te nemen m.b.t. de 1% regeling, die bedoeld is om beelden in de openbare ruimte te financieren en te onderhouden.

Op dit moment wordt deze regeling, alhoewel nog steeds in een gemeentelijke verordening actueel, niet toegepast.

Indien er geen mogelijkheden of alternatieven voor deze regeling zijn, zal Soest v.w.b. deze bijzondere vorm van kunst op termijn verschraken.

Ook zal er aandacht en budget moeten zijn om de bestaande beelden in de openbare ruimte te onderhouden. Een commissie beeldende kunst zou hierop moeten toezien.

p) Vraag naar een calamiteiten- cq. garantiefonds

Vanuit het culturele veld is de dringende vraag gekomen voor een calamiteitenfonds. Een door de gemeente in te stellen fonds waar een beroep op kan worden gedaan indien zich bij grotere evenementen of producties een calamiteit voordoet. Hierbij valt te denken aan een op het laatste moment onverwachte grote weersverslechtering of een andere noodsituatie waaraan de organisatie part nog deel heeft. Dit fonds zou een jaarlijks bedrag ter beschikking moeten krijgen waarop alleen in deze uitzonderlijke gevallen een beroep kan worden gedaan.

q) Aandacht m.b.t. de Soester Cultuurprijs

Alhoewel de gemeentelijke cultuurprijs commissie onafhankelijk van het Cultuurplatform functioneert, willen wij toch hierbij enkele opmerkingen vanuit het culturele veld plaatsen.

- De gemeentelijke cultuurprijs wordt gezien als een goede extra stimulans om een kwalitatief fraaie/vernieuwende/opvallende prestatie neer te zetten
- Op basis van welke criteria precies de cultuurprijs nominaties tot stand komen is bij veel leden van het cultuurplatform onduidelijk
- De Soester cultuurprijs commissie zou meer aandacht kunnen hebben voor de beeldend kunstenaars in Soest. Daarnaast zou ook gedacht kunnen worden aan de uitreiking van drie cultuurprijzen. Een voor culturele organisaties, een specifiek voor een kunstenaar en een publieksprijs.
- Beoordeling voor nominaties zal het gehele kunst en culturele veld van Soest moeten betreffen. Veel organisaties en kunstenaars horen of zien gedurende het jaar niets van de beoordelingscommissie. (inzicht in de nominaties van de afgelopen vijf jaren geeft aan dat regelmatig dezelfde namen op de nominatielijst voorkomen)

Bevindingen bij beeldend kunstenaars

Zoals reeds eerder in deze notitie aangegeven zijn de beeldend kunstenaars minder tevreden omtrent het gedijen van kunst in Soest m.b.t. atelier- en expositieruimten. Hieronder geven wij een aantal wensen die binnen deze groep spelen.

a) Men zou graag op korte termijn initiatieven zien voor een zogenaamd “Kunsthuis”, “Kunsthal” of “Kunstboerderij”, waarin aankomende en gevestigde (deeltijd) kunstenaars een eigen ruimte hebben waarin hun creativiteit tot uitdrukking kan komen en waarin men doorlopende exposities kan organiseren.

Zo’n Kunsthuis of Kunsthal zou gevestigd kunnen worden in een tijdelijk leegstaand pand (bijv: fabriek/opslag), met een tijdelijk karakter van bijvoorbeeld minimaal twee jaar. Het pand zal wel moeten voldoen aan een aantal voorwaarden v.w.b. ruimte en indelingsmogelijkheden, licht, elektriciteit en water, alsmede betaalbaarheid. Vanzelfsprekend zullen de betrokken kunstenaars ook aan een aantal voorwaarden moeten voldoen. Denk hierbij o.a. aan onderhoud pand, aanwezigheid, exposities etc.

Een boerderij zou ook dienst kunnen doen als “Kunstboerderij”. Zo’n initiatief zou gecombineerd kunnen worden met een theetuin, waardoor de locatie meer aantrekkingskracht krijgt.

Verzoek aan de gemeente is om hiervoor een wat soepeler vergunningenbeleid te hanteren.

Een bijzondere locatie zou de voormalige Soester kaasfabriek op de Middelwijkstraat kunnen zijn. Een industrieel monument! (het pand staat op dit moment te koop!!)

Ook zouden de mogelijkheden in de vrijstaande lokalen van het gebouw aan de Orlando di Lassostraat (Volksuniversiteit) kunnen worden beoordeeld.

b) Een aantal kunstenaars wil graag in een samenwerkingsverband komen tot een “Soester atelierroute”, een soort kunstlint (binnen ons lintdorp) waarbij belangstellenden binnen en buiten Soest aan de hand van een flyer/brochure een bezoek kunnen brengen aan ateliers van diverse kunstenaars en langs de Soester galeries.

c) Er is belangstelling om een zgn. kunstpromotie denktank op te starten die enkele keren per jaar bij elkaar komt om mogelijke nieuwe initiatieven en/of verbeteringen m.b.t. de kunst te initiëren. Deze denktank kan binnen het Cultuurplatform verder gestalte kunnen krijgen.

d) Ook voor de beeldend kunstenaars zullen de gemeente en het cultuurpunt een pro actieve rol moeten spelen teneinde initiatieven aldaar te ondersteunen.

5. SWOT ANALYSE CULTUUR SOEST 2008

KANSEN

- Culturele uitstraling in de regio
- Culturele economische factor
- Verbetering sfeer d.m.v. “gezellig” uitgaan in Soest
- Betrekken interculturele doelgroepen
- Betrekken jongeren
- Verbetering sociale cohesie binnen Soest
- Culturele mogelijkheden op vliegbasis (landmark)
- Culturele mogelijkheden door masterplan Soester berg (landmark)
- Betrekken van De Paltz bij cultuur
- Cultureel ondernemerschap stimuleren
- Maken van collectieve inhuurafspraken
- Samenwerking met Soester zakenkring
- Deelname culturele (school)educatie
- Verplaatsing en vernieuwing Idea naar maatschappelijk hart van Soest
- Culturele activiteiten in “De Lindenhof”
- Start kunsthuis/boerderij t.b.v. beeldend kunstenaars
- Culinaire kunstmanifestatie FC Kuyperstraat
- Samenwerking omliggende gemeenten
- Opzet spraakmakend jaarlijks evenement met landelijke belangstelling (landmark)
- Aandacht voor architectonische kunst (incl. landschaparchitectuur)

STERKTES

- Groot en gevarieerd kunst en cultureel aanbod
- Bereidheid tot samenwerking
- Verbondenheid door Cultuurplatform
- Periodiek cultureel café
- Goede samenwerking gemeente
- Sterke belangstelling voor Cultuurfestival en Kunstroute
- Goede promotie en advisering Cultuurpunt
- Goede promotie evenementenborden, agenda
- Sterke binding met plaatselijke media
- Sterke websites: www.cultuurpuntsoest.nl en www.cultuurrecht.nl
- Stimulering door Gemeentelijke Cultuurprijs

BEDREIGINGEN

- Concurrentie met omliggende gemeenten
- Onderlinge afstemming data activiteiten
- Afhankelijkheid subsidies
- Provinciale plannen op vliegbasis, zonder culturele betrokkenheid Soest
- Instroom jongere cultuurbeoefenaars
- Beperkte accommodatie en basisvoorzieningen
- Verlies accommodaties in Soesterberg
- Vergrijzing cultuurdeelname
- Inzet en instroom nieuwe en jongere vrijwilligers
- Herhaalde inhuur zelfde basisvoorzieningen zoals, vleugels, geluid en licht
- Afhankelijkheid uitvoeringslocaties
- Financiële te korten bij noodsituaties (o.a. Cabrio)

ZWAKTES

- Culturele organisaties vaak solistisch
 - Cultuurbereik Soester inwoners
 - Beperkt of geen aandacht cultuur in de wijk
 - Geen pro actief beleid m.b.t. subsidies
 - Beperkt theater en foyer mogelijkheden
 - Theater Idea slechts onder bepaalde voorwaarden en tijden te huur
 - Het ontbreekt in Soest aan een gezellig uitgaansgevoel (o.a. accommodaties, horeca en terrassen)
 - Betrokkenheid jeugd
 - Betrokkenheid intercultureel
 - Bij gebrek aan accommodatie, terugval op kerkgebouwen
 - Geen accommodatie t.b.v. grote culturele manifestaties (> 500 personen)
 - Beperkt gemeentelijk cultuurbudget (€ 44,= p / inw. t.o. gemiddelde gemeenten € 92,=)
- (De grote vier gemeenten geven € 185,= per jaar per inwoner uit)

6. Advies m.b.t. vervolgstappen Culturele veld

Gelet op de knel- en verbeterpunten vanuit de diverse interviews is het van belang dat het culturele veld zelf ook de nodige stappen onderneemt teneinde verbeteringen te bewerkstelligen. Hierbij moet gedacht worden aan:

- Cultureel ondernemersschap binnen eigen organisatie stimuleren. Door:
 - Betere communicatie en promotie naar de doelgroepen (ook in de regio)
 - Verdere verbetering van het cultuurbereik
 - Periodieke samenwerkingsprojecten teneinde zich beter te manifesteren
 - Kwaliteit- en sfeerverhogende maatregelen
 - Werken aan vernieuwing en opvallende/onderscheidende activiteiten
 - Contacten leggen met Soester ondernemers (ook via de Soester beursvloer!)
 - Alert zijn op subsidiemogelijkheden (gemeentelijk en landelijk)

Het Cultuurplatform zal de communicatie naar haar deelnemers en betrokkenen binnen Soest en de regio verder moeten verbeteren. Zij zal haar deelnemers de gelegenheid moeten geven om via haar website een soort prikbordfunctie te bieden waardoor men op een eenvoudige wijze meer gebruik kan maken van elkaars diensten, materialen, kennis enz.

De site van het Cultuurpunt kan hierbij ook een belangrijke rol spelen door het opnemen van een goed functionerende jaarplanner en het geven van informatie omtrent subsidie.

7. Advies m.b.t. vervolgstappen Gemeente Soest

Tijdens onze inventarisatieronde zijn verrassende nieuwe knelpunten verzameld, maar eveneens troffen wij er oude en helaas nog actuele aan. Het behaalde resultaat uit vorige ronden is mager !

Dat stelt ons voor een uitdaging: er moeten slimme keuzes gemaakt worden die met een goede aanpak tot een maximaal haalbaar succes leiden.

De gemeente is daarbij genoemd als belangrijke katalysator, waarbij de opdracht is meegegeven om met haar te komen tot een oplossingsgericht creatief proces.

De gemeente Soest wordt gevraagd de aangedragen knelpunten binnen het culturele veld serieus en op basis van een prioriteiten overzicht ter hand te nemen.

Deze inventarisatie (met name hoofdstuk 4) zal mede als basis moeten dienen voor de herijking Kaderstelling cultuurvisie die in de loop van dit jaar vorm moet krijgen.

Het culturele veld gaat er van uit dat veel van haar aangedragen knelpunten, met name daar waar het accommodatie en basisvoorzieningen betreft zullen worden aangepakt, waarvoor dan ook de benodigde middelen ter beschikking moeten komen.

8. concreet verzoek aan het College en de Raad is, om:

1. Op korte termijn een onafhankelijk advies te laten uitbrengen voor verbetering van de grootste knelpunten m.b.t. accommodatie en basisvoorzieningen. Dit advies zal duidelijke aanbevelingen en prioriteiten, voorzien van een kostenbegroting moeten bevatten. Het advies zal ruim vòòr 1 april 2009 afgerond dienen te zijn zodat deze in de voorjaarsnota kan worden meegenomen waardoor de politiek tot een afgewogen beslissing kan komen.

2. Een huurcompensatieregeling in te stellen, waardoor accommodaties (en zo mogelijk enkele basisvoorzieningen zoals een vleugel, audio en lichtinstallatie, zonder te hoog financieel risico kunnen worden gehuurd

3. Een cultureel garantiefonds in te stellen waarop in noodsituaties en bij onverhoopt beperkte opkomst een beroep kan worden gedaan, waardoor organisaties niet in financiële problemen terecht komen.

4. Na te gaan in hoeverre er binnen Soest mogelijkheden zijn voor een zogenaamd "Kunsthuis" waar beeldende kunstenaars kunnen werken en exposeren.
5. Versoepeling vergunningenbeleid v.w.b. een sfeervoller (cultureel) Soest. Denk hierbij o.a. aan een mogelijk kunsthuis of kunstboerderij annex theetuin, terrassen, muziektent etc.
6. Ontwikkeling van een toekomstvisie v.w.b. een mogelijke verplaatsing en vernieuwing van Kunstencentrum, theater en bibliotheek Idea naar het Maatschappelijke hart van Soest. (Plaats: Politiebureau / Beukendal)
7. Een proef te starten en gedeeltelijk financieren voor een maandelijkse agenda bijsluiter in de Soester Courant
8. De 1% regeling m.b.t. beelden in de open ruimte weer nieuw leven in te blazen.
9. De gemeente Soest zou kunnen nagaan in hoeverre haar Raadzaal meer beschikbaar kan komen voor mooie uitvoeringen die daar passend in zijn.
10. De gemeente Soest wordt wederom gevraagd in haar begroting de paragraaf kunst en cultuur apart en inzichtelijk op te nemen. (transparante overheid !)

Het Cultuurplatform zal daar waar nodig en mogelijk met de gemeente op een constructieve en positieve wijze samenwerken teneinde de kunst en cultuur binnen onze gemeente (nog) beter te laten gedijen.

Note: Onderzoek (aug. '08) van bureau Berenschot inzake uitgaven t.b.v. cultuur geeft aan dat de vier grote gemeenten per hoofd van de bevolking per jaar € 185,00 uitgeven.

Het gemiddelde bij de overige gemeenten bedraagt € 92,00.

In Soest bedraagt de uitgave voor cultuur incl. bibliotheek en muziekschool € 44,00 !!

** Teneinde alle knel- en aandachtspunten vanuit het culturele veld in dit rapport niet van een vooroordeel te voorzien, hebben wij gemeend deze niet op prioriteitsvolgorde weer te geven.

September 2008

Bestuur

Stichting Cultuurplatform Soest

www.cultuurplatformsoest.nl